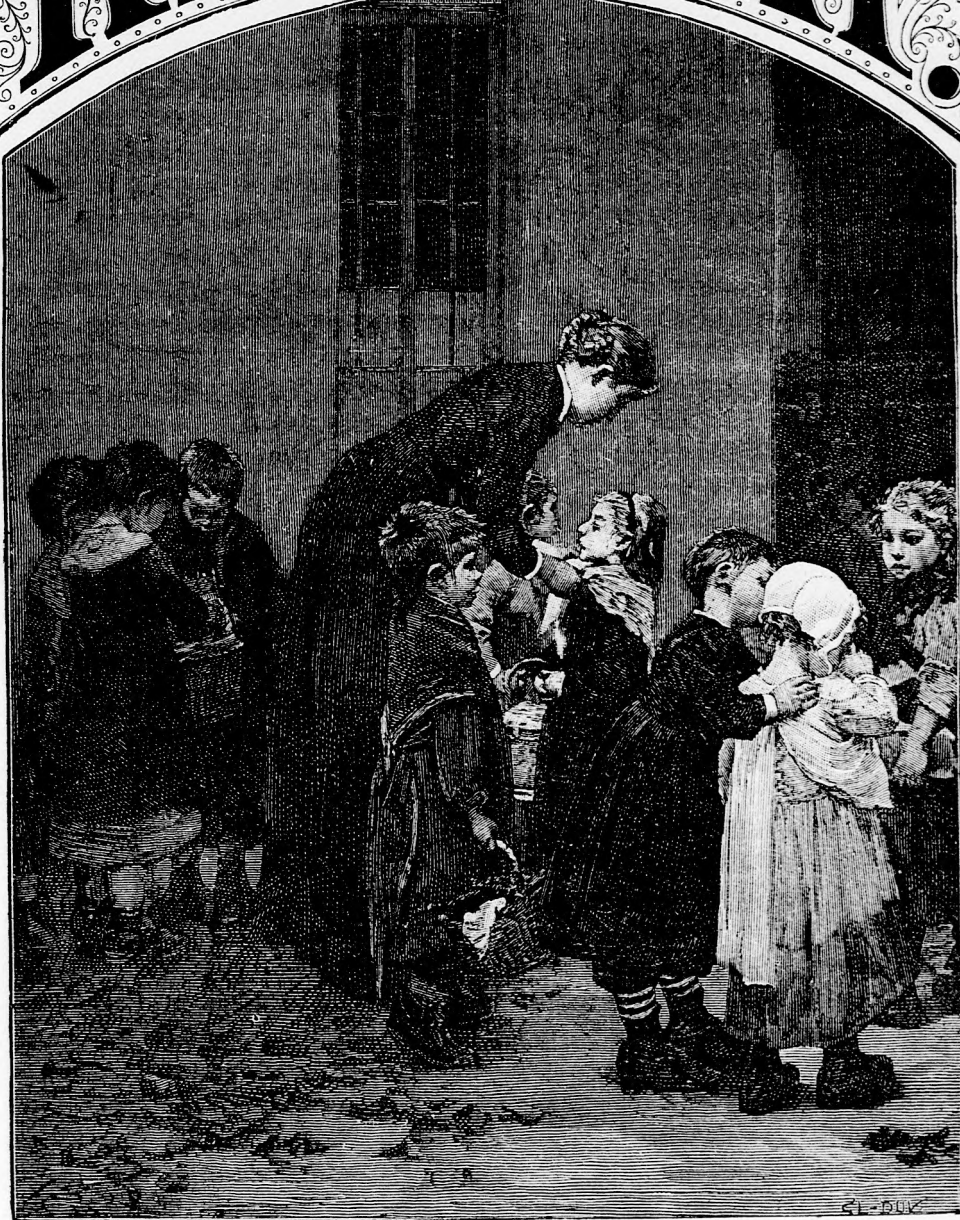

KIS HIRLAP

HAZA! (Lásd a 118. lapon.)

XXXI. kötet, 8. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. augusztus 22-én.

A TITKOS BÜNÖS.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

zr mondva, Andor nagyot nevetett, ámbár titkon épen nem volt kedve nevetésre. De örült, hogy valamikép kibujt a vallatás alól. Viola azonban csöppet sem volt meglegedve.

A komoly beszéd nem sikerülvén, kimentek játszani s a vig mulatozásban Viola is elfelejté a komoly aggodalmakat. Lapdázta, futkostak s jól kifáradva tértek vissza vacsorára, melynél az egész család együtt volt. Az apa az épen érkezett hírlapokat olvasgatta s egyszerre sajnálkozó hangon mondá:

— Szerencsétlen fiu! Egész életére tönkre van téve.

— Mi az? kérdék. Valami érdekes ujság?

— Inkább szomorú, mint érdekes. A fővárosban egy kereskedőnél történt. A kereskedő észrevette, hogy íróasztala fiókjából pénz hiányzik, még pedig nagyobb összeg. Kutatta, de hiába, és segédeit is hasztalanul vallatta, mindnyájan nagyon méltatlankodva utasították vissza a gyanút, hogy ők tolvajok lennének. Már le is mondott a reményről, hogy pénzt megtalálja, mikor egy napon még az jutott eszébe, hogy a nála lakó fiatal kereskedő-tanuló holmiját kutatja át; nem sokat várt ugyan ettől, mert a fiatal fiut igen becsületesnek ismerte, aztán a fiunak nem is volt soha dolga ott a pénzes fióknál; de mégis csak átkutatta a fiu holmiját és nagy csodálkozására ott megtalálta az ellopott pénzt.

— Megtalálta! kiáltá Andor izgatott érdeklődéssel. És mit mondott a fiu?

— Azt mondogatta, hogy ő ártatlan, ő nem lopta el, más valaki dughatta oda. Az ilyen kifogást persze nem lehetett elhinni, a tolvaj fiut biró elé állították és a biró elítélte.

Mindnyájan érdeklődve hallgatták az apa elbeszélését és senki sem ügyelt arra, hogy Artur perczről perczre halványabb, reszket s alig bírja magát a széken tartani. Andor újra kérdé:

— És mire ítelték a szerencsétlen fiut?

— Bizony kemény büntetést kapott. Mivel már tizenhét éves és épen a gazdáját lopta meg, két évi börtönt kapott.

Épen a mint Kardos ur ezt ki mondta, az asztal végéről halk sikoltás hallatszott s rögtön rá tompa zuhanás. A mint oda néztek, látták, hogy Artur ájul-tan fordult le székéről.

Persze mindjárt elfelejtették az egész ujsághirt és odasiettek az ájult fiuhoz. A mama fölemelte és pamlagra fektette, aztán Viola segítségével iparkodtak őt eszméletre téríteni. Andor is segíteni akart, de atyja így szólt:

— Ne zavard őket, jobban értenek ők hozzá. De hát mi baja lett oly hirtelen szegény Arturnak?

— Meg nem foghatom, kedves apám; délután még nem panaszkodott.

— És máskor is történt vele ilyesmi?

— Oh igen... tavaly nagy beteg volt... az intézetben azóta már nehányszor megesett rajta. És minap épen magam voltam vele, mikor elájult, most sem

tudom m
esik meg

valami r
szottatol

én okto

Verseny
elhagyta
telte s n

Kardos
kedves
mint te.

Ez
sen esz
mintegy
szemeit

Ez
lanatbar
csak se
szólt ról

Ar
gyon rö
mentege
hogy ma
halvány
nem eg

fiam, sz
san kifá

Ma
de már
legjobb
alább n
a baja.

szólt A

tudom miért. Rajtam ilyesmi soha sem esik meg, hát nem is értem.

— Gyöngé fiucska, az látszik. Talán valami nagyon megerőltető játékot játszottatok ma délután?

— Nem épen... az az mégis! Oh én oktondi, hogy erre nem gondoltam! Versenyt futottunk, aztán Viola már majd elhagyta Arturt, hát ezt bizonyosan röstellte s nagyon megfeszítette az erejét...

— Okvetlenül ettől lett rosszul, szólt Kardos ur. Máskor jobban vigyázz reá, kedves fiam. Ő nem olyan izmos fiú, mint te.

Ez alatt a mama és Viola szerencsésen eszméletre ébresztették Arturt, ki mintegy félálomban révetegül nyitotta föl szemeit s halkán sugva mondá magában:

— Két évi börtönre ítélték!

Ezt csak Viola hallotta, ki ép e pillanatban föléje hajolt volt. Ő is inkább csak sejté, mit suttogott Artur. Nem is szólt róla semmit.

Artur, a mint egészen föleszmélt, nagyon röstellte, hogy ilyen bajlódást okoz s mentegetőzni kezdett, aztán mondogatta, hogy már nincs semmi baja; de arcának halványsága azt bizonyította, hogy biz'ez nem egészen úgy van.

— Legjobb les', ha lefekszel, kedves fiam, szólt Kardos ur nyájasan. Tulságosan kifáradtál a futkosásban.

Még nem volt ugyan lefekvés ideje, de már későre járt az idő s Artur maga is legjobbnak tartotta, ha lefekszik. Így legalább nem kérdezősködnek sokat, hogy mi a baja.

— Én majd elkísérlek a szobádba, szólt Andor. Támaszkodjál a karomra,

így ni! Most már ha tetszik, elájulhatsz újra, ne félj, nem esel a földre.

Artur mosolyogni próbált barátja tréfálgatózásán, de sehogysem sikerült. S a mint lefeküdt, rögtön behunyta a szemeit, mintha aludnék. Andor oda ült melléje és beszélt mindenféle vig dolgokat, de Artur nem felelt.

— Ejnye, de elállt a szavad! Talán alszol már? Vagy újra elájultál? No bizony, egy kis versenyfutástól ennyire tönkre jutni.

— Engedj aludnom! felelé Artur kedvetlenül.

— Oh te álmos táska! Jól van no, hát aludjál, csak ne haragudjál, mert a milyen gyöngé legényke vagy, még ez is megárt.

— Eh, hagyj békében!

Andor kiszaladt és jelenté a többieknek, hogy Arturnak most már semmi baja, mert sápadt ugyan, de egyuttal mérges, mint a pulyka-kakas.

— Ez nagyon jó jel, mert a ki haragszik, az már nem nagyon beteg.

— És ugyan mért, kedves orvos ur? kérdé Viola.

— Mert ha igazán baja van, akkor jajgat és sir.

Mindnyájan nevettek Andor e böles orvosi véleményén s az apa megjegyzé, hogy van abban egy kis igazság.

— Így hát nincs okunk semmi aggodásra, szólt Andor. Jöjj az udvarra, Viola... még játszunk egy kicsit, nagyon szép holdvilágos est van.

Kimentek, de a játék nem igen akart jól folyni, mert Viola csak úgy immel-ámmal fogott hozzá; látszott, hogy

nincs semmi kedve a játékhoz. Andor csakhamar türelmetlenné lett.

— Hát ez játék? Már te sem tudsz becsületesen szaladni? Talán bizony szintén el akarsz ájulni?

— Jut eszembe! De az igaz, hogy nincs kedvem játszani. . . nagyon furja a fejemet egy gondolat. . .

— Vigyázz! Hátha csakugyan kifurja a fejedet? Szép dolog lesz, ha az én kedves hugom lyukat kap a fejébe!

— Te mindig csak tréfálsz! Pedig szeretném, ha most az egyszer okosan beszélnél.

— Rajtad a sor. Én játszani akarok, nem beszélni. Ha te beszélni akarsz, hát nem bánom, mondj valami okosat, de szaporán, mert nincs rá sok idő, aludni kell mennünk, addig pedig még játszani is akarok.

— Lehet is igazán játszani, mikor az embert valami komoly gondolat üldözi. Nem is vagy te igazi jó barátja Arturnak, ha ily könnyedén veszed a dolgát.

— Arturnak? Hát mi bajod van vele? Ő most már javában alszik és bizonyosan nem is álmodja, hogy ő miatta valami fura gondolat kifurja a te fejedet. Hadd lássam, nincse-e már lék rajta?

Megtapogatta Viola fejét s megcibálgatta hosszú haját. A leányka félig nevetve, félig komolyan mondá:

— Legyen eszed, Andor!

— Ezt magam is óhajtom, kivált arra az időre, mikor megint az intézetben leszek és újra tanulni kell. Itthon nincs rá nagy szükségem.

— De igen is van. . . és épen most

volna rá nagy szükség, ha igazán szereted barátodat.

— Már megint erre térsz vissza. Látom, hogy nem szabadulok meg ettől a te gondolatodtól. Halljuk hát, mi furja anynyira a fejedet.

— Az, hogy miért ájult el Artur? Andor nagyot nevetett.

— Miért? Talán azt hiszed, hogy valami ezélja volt veled, hogy szándékosan tette?

— Dehogy! nem úgy értem. . . hanem mi okozta, hogy elájult?

— És e miatt nincs nyugtod, ez az a roppant fontos gondolat, mely a fejedben kavargó? Oh ezek a leányok! Hát nem hallottad már előbb, hogy a tulságos fáradság ártott meg neki?

Viola hitetlenül rázta a fejét. Aztán elgondolkozva és halkán mondá:

— Hallottam én azt, Andor, de nem hiszem. Mikor a játékból hazatértünk, nem volt Arturnak semmi baja, sőt nagyon vidám volt s a vacsoránál is jókedvűen beszélgetett egészen addig, míg apácska a hírlapból föl nem olvasta azt a történetkét az elitelt fiúról.

Andor egy pillanatra meghökkent, de aztán megint csak nevetésre fordította a dolgot.

— Nagyszerű fölfedezés, mondhatom! Elájult, mert egy szomorú históriát hallott. Ezt roppant bölcsen sütötted ki, kedves hugocskám, de én nem hiszem, mert Artur igen jószívű fiú ugyan, de már anyyira mégsem érzékeny, hogy elájuljon, mert egy idegen rossz fiút elitéltek.

— Nem épen azért, hanem talán mert emlékeztette valamire. Hiszen hal-

lottad, m
apácska
And
zás kedve

akaratlan
ban mon

— S

lottad, miről szólt az a történet, melyet apácska elmondott.

Andort egészen elhagyta a tréfálkozás kedve. Hirtelen elkomolyodott. Eddig

ő nem gondolt arra, a mit Viola most eszébe juttatott. Igen, az a kis történet egy fiuról szólt, ki nagyobb összeg pénzt lopott el... és börtönbe csukták. Andor

HAJÓZÁS. (Lásd a 127. lapon)

akaratlanul összerázkodott s félig magában mondá:

— Szegény Artur!

— Igen bizony, szegény Artur! szólt Viola majdnem könnyezve. A kedves, jó Artur, ki megmentette a mi drága kis

testvérkének, az árva Artur valami nagy bajban és szomorúságban van és senki sem segít rajta. Mikor ő veszedelemben látta a mi kedves Rózsikánkat, ő nem habozott, hanem utána ment a veszedelemben. . . mi pedig most nevetünk és játszunk, mikor őt valami szörnyű gondolat majd holtra ijesztette.

— Igen, most már előttem is világos, hogy ez volt az oka. . . Olyan boldog vagyok itthon, olyan jó kedvem van, hogy eszembe sem jutott már az az egész boldogtalan eset. . . pedig Artur csakugyan ezen tépelődik folytonosan és az apácska története újra még inkább megrémítette. Szegény Artur! De hát mit tehetünk? Nem lehet segíteni semmikép. . . a pénzes szelencze nála volt. . . de eltűnt a pénzzel együtt.

— De Artur nem lophatta el, én nem hiszem, hogy Artur tolvaj lehessen! szolt Viola, ki csak félig-meddig kezdett Andor szavaiból sejteni valamit.

— Tolvaj! kiáltá Andor indulatosan. Ki merné azt mondani! Kivált nekem, a ki tudom, hogy nem az! Csak egy kis tréfát tervezett, azt hitte, burnót van abban a kis szelenczében, meg akarta prüsszögtetni magát és pajtásait. Kinek jutott volna eszébe, hogy Dani bácsi pénzzel tömte tele azt a szelenczét! De Arturnál azért nem esett volna kár a pénzben, ő becsületes fiu; hanem alighogy bevitte szobánkba, ott hagyta az asztalon, pár perczre kiment és mikor visszatért, a szelencze nyomtalanul eltűnt és azóta senki sem tud róla. Én ma is azt hiszem, hogy Kerekcs Zsiga csente el Arturtól. . . de nyíltan vádolni mégsem merném, mert

hátha mégsem ő dugta zsebre? Nagyon bajos história az egész. . . Artur vitte el a szelenczét Dani bácsi szobájából és még sincs nála, nem tud róla számot adni, ha ezt mondja, el nem hiszik neki. . . Én már eleget törtem a fejemet, de nem tudom kitalálni a módját, mikép lehetne segíteni.

Andor szinte önfelédten beszélt mindezt, Viola pedig elfojtott lélekzettel hallgatta. Most már lassanként megértett mindent és most már ő is majdnem úgy meg volt rémülve, mint maga a szegény Artur.

— Oh, hát ez az a szomorú titok, melyet Artur rejteget! szolt aztán.

(Folytatása következik.)

HAZA!

(Képpel a czimlapon.)

NYUGOVÓRA hajlik a nap,
Vége a dédónak,
Kis gyermekek, jó gyermekek
Mind haza oszolnak.

Egész nap volt játék bőven,
Ének, táncz is hozzá,
A csöndes éj majd pihenést,
Nyugodalmat hoz rá.

Álmos is már a Juczika,
A Pistike fáradt,
Vágynak mind a mama után,
Kivánják az ágyat.

Jó néni kegyelt rájok,
Most bucsut mond nekik.
»Holnap megint vígan játszunk
Majd a napot végig.«

A I
szülő ell
száz vité

Hog
mondom.
ámbar tö
ren, Am

Bizony
vasgattat
Ameriká
fedezésén
tátok azt
mikor az
emberek

jelentek,
ták a b
lakosok
rösbőrü
sokat. E

mos törz
va éltek
amerikai
ben és m
vadászati
tak szer
emberek
föztek o
sehogy s
beköltöz

laltak el,
városoka
sok min
rengeteg
emberek

A BÉKESZERZŐ BÁBU.

— Igaz történetke. —

VOLT egyszer egy kis bábu, egy közönséges viasz-bábu, mely békeséget szerzett véres harcra készülő ellenségek közt, megmentette több száz vitéz férfiú életét.

Hogy történhetett az? Mindjárt elmondom. Mert valósággal megtörtént, ámbár tőlünk kissé messzire, tul a tengeren, Amerikában.

Bizonyosan olvasgattatok már Amerikáról és fölfedezéséről, olvastátok azt is, hogy mikor az európai emberek ott megjelentek, ott találtak a benszült lakosokat, a vörösbőrű indiánusokat. Ezek számos törzsre oszolva éltek az észak-amerikai erdők-

ben és mezőségeken; sátrakban laktak, vadászatból éltek és kedvökre barangoltak szerteszét. De mikor az európai emberek mind többen meg többen költöztek oda, az indiánusok ezzel persze sehogy sem voltak megelégedve, mert a beköltözők mindig több-több földet foglaltak el, a hol aztán szántottak, vetettek, városokat, falvakat építettek. Az indiánusok mindinkább beljebb szorultak a vad rengetegbe és ellenségei lettek a fehér embereknek. A hol csak szerét tehették,

megrohanták a fehérék házait, felgyújtották, a családokat leöldösték. Természetesen a fehérék meg arra igyekeztek, hogy meneküljenek a veszedelmes ellenségtől s ezért szintén folyvást harcra készen állottak. Így aztán örökös háboruszkodás folyt, de az indiánusok vesztére, mert a fehérék az ő jobb fegyvereikkel, nagyobb hadi tudományukkal végre is mindig győztek.

Az indiánus törzsek egyik legvadabbika volt az apache-törzs. A folytonos

háboruszkodásban nagyon megfogyott, úgy hogy már csak vagy háromszáz férfiú volt és néhány száz nő és kis gyermek. Ez a törzs egy sziklás hegységben vonult meg, olyan helyen, a hol jóformán lehetetlen volt hozzájuk férni. Keskeny szakadékon, meredek szikla-

ösvényen kellett oda felkapaszkodni. Ők pedig, ha a vad bérczek között kifogyott az élelmök, éjnek idején csöndesen leküsztek a sziklákról, megrohanták a fehér telepítvényesek majorságait, raboltak, pusztítottak, gyilkoltak, aztán megint visszatértek szikláik közé.

Sokáig tartott ez a szomorú állapot. A fehérék megpróbálták békét kötni a vörösbőrűekkel, de ezek nem hallgattak a szóra s azt felelték:

— A fehérék ellenségeink, ha bin-

A BÉKÁK ÉS AZ ÜVEGGÖMB.

— Szomorúan vigszagos história, nyolcz képen. —

Üveggolyó fekszik a kert sima útján.

Béka urfi töpreng: »Háttha meglóditnám?»

nénk, egyszerre csak meglepnének és mindnyájunkat leölnének.

Utoljára már olyan nagy lett a baj, hogy a kormány nagyobb hadsereget küldött oda. A tábornok, ki a katonaságot vezette, parancsot kapott, hogy akármilyen módon, de végre már csináljon rendet és békességet. El voltak rá szánva, hogy kemény csaták lesznek, sok ember el fogja veszteni életét, mert az indiánusok igen vitéz és jeles harcosok; bizonyosnak lehetett mondani, hogy védeni fogják magukat, míg csak az utolsó ember el nem esik közülök.

A tábornok tudta ezt jól. De ő nemcsak vitéz katoná volt, hanem derék, nemes szívű ember is és fájdalmasan esett neki arra gondolni, hogy ő most kénytelen lesz azokat az indiánusokat mind leöldöstetni

és ezalatt saját katonái közül is ki tudja hányan fognak elesni. Pedig nem volna ez épen szükséges. A fehérek és vörösbőrűek szépen békességben élhetnének egymás mellett.

Elhatározta tehát, hogy először szépszerivel próbálja meg a dolgot, meggyőzi az indiánusokat, hogy kár egymást öldökölniök, éljenek jó barátságban a fehér szomszédokkal.

Ovatosan vezette előre seregét az indiánusok rejteke felé és kémeket küldött

ki, hogy tudják meg, hol és mikép tanyáznak a vörösbőrűek. A kémek nem sokára visszatértek és elmondták, hogy az indiánusok nem gyanítják az ellenség közeledését, a sziklák közt egy kis mezőn van a tanyájok. Nehéz, veszedelmes uton ugyan, de el lehet jutni közelökbe, meg lehet őket lepni.

A tábornok kiválasztott seregéből egy kisebb csapatot, csupa elszánt, izmos vitézt és maga ment velök az indiánus tábor közelébe. Meszsziről látta, hogy

négy vagy öt sátor a többtől távol áll. Ezekben a sátorokban laktak a törzsfőnökök családjakkal.

A katonák, mikor látták, hogy észrevétlenül oly közelre jutottak az ellenséghez, nagyon megörültek.

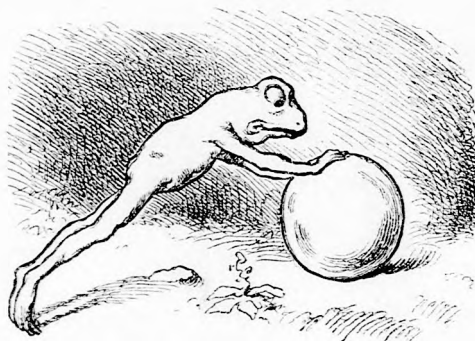
— Éjjel rájuk ütünk, mikor javában alusznak

Valamennyit elfogjuk vagy leöljük, — mondák.

De a tábornok mást parancsolt. Azokra a külön álló sátrakra mutatott és így szólt:

— Éjjel, mikor minden elcsöndesedik, ovatosan, zaj nélkül lopózzatok e sátrakhoz s a kiket ott találtok, azokat fogjátok el, kötözzétek meg és hozzátok ide. De bántani senkit sem szabad, haja szála se görbüljön meg senkinek!

A katonák nem igen voltak meglelé-

Neki támaszkodik — ime gurul szépen!
»Ez pompás játék lesz, ilyen kellett épen.«

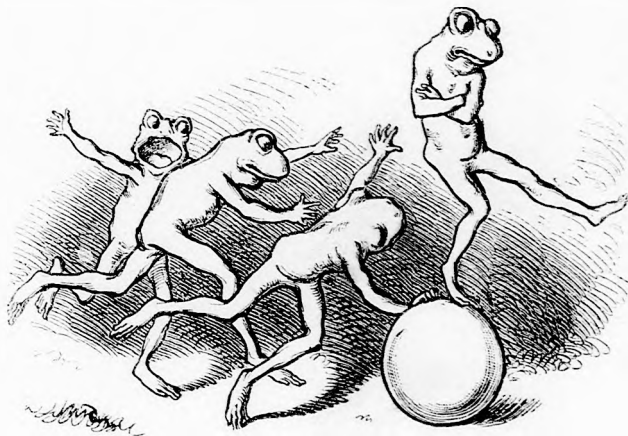
gedve ez
véres há
meskedn
kis csapa
meglepte
hanva a t
Mire a t
fölríadta
már mes
a foglyo

Ott ült
várva, k
öket. E
akárm
jobbot
módot
hiába;
egy ár
vadalla
látszott
bennök
semmit

gedve ezzel a parancssal, mert ők inkább véres harczot kívántak; de hát engedelmeskedni kellett. Mikor az est leszállt, a kis csapat ovatosan lappangva előre hatolt, meglepte a sátrakat és hirtelen megrohanva az alvókat, foglyul ejtette őket. Mire a távolabb levő indiánusok a zajra fölriadtak és segítségül siettek, a katonák már messze voltak és szerencsésen elvitték a foglyokat a sziklákon tuli táborba, hol

egy sátorban őrizték őket. Volt a foglyok közt több hatalmas harcos, több nő és néhány gyermek is.

Reggel a tábornok oda ment a foglyokhoz, hogy beszéljen velök. Daczos hallgatással fogadták. Az indiánus nem ismeri a félelmet és nagy szégyennek tartaná panaszkodni, jajgatni, akármily nagy szenvedésben is. Még ha biztos halál vár is reá, daczos közönyösséget mutat.

*Tetejébe ugrik, kényes tánczot jár ott.
»Rajta, hü pajtásim, ti csak gurítsátok!«*

Ott ültek tehát a sátorban a földön, azt várva, hogy most mindjárt halálra vezetik őket. Hiába beszélt nekik a tábornok akármít, nem feleltek, nem akartak békejobbot nyújtani. Két napon át minden módot megpróbált a tábornok, de mind hiába; a foglyok közül nem szólt senki egy árva szót sem. Ugy ültek ott, mint a vadállat szokott, mikor fogságba kerül; látszott, hogy bensőleg vad düh forrong bennök, de tudják, hogy nem tehetnek semmit, azért mogorva daczczal, engesz-

telhetlen gyűlölettel tekintenek legyőzőikre.

A tábornok látta, hogy ilyen módon nem boldogul; harmadnapra tehát mást gondolt. Egyik tisztjével újra a foglyokhoz ment, de most már nem szólt semmit, hanem a vörösbőrü gyermekek közül kézen fogott egy leánykát, a tiszt pedig egy másikat és elvezették a sátorból. A gyermekek megrémültek, mikor látták, hogy elvezetik őket szüleiktől. Sirtak, jajgattak, kapálóztak és segítségül hívták anyjokat;

az indiánus nőkön is látszott egy kissé, hogy most meg vannak ijedve, féltik gyermekeiket; de a férfiak szigorú tekintetét vetették a nőkre és bármint esengtek a gyermekek, az öregek most sem mozdultak s nem szóltak egy szót sem. A legöregebbik közülök csak annyit mondott halkan:

— Most elviszik a gyermekeket s először azokat ölik meg. Azután majd reánk kerül a sor. Legyen készen mindenki a halálra.

A tábornok azonban épen nem ilyen kegyetlen tervet forralt. A két kis vörösbőrű leánykát a saját sátorába vezette és ott arra törekedett, hogy lecsöndesítse, megnyerje őket. Térdére ültette, dédelgette, csemegével kínálta őket, de mind hiába; az indiánus leánykák

orditoztak, kapálóztak, mint valami kis vadállatok; nem kellett nekik sem étel, sem ital, kis ökleikkel verték a nyájas tábornokot, mignem végre teljesen kimerültek a sok sírástól, vergődéstől. Elcsöndesültek, a tábornok lefektette őket s elaludtak.

— És mégis sikerülnie kell, szólt magában a tábornok.

Egy kicsit gondolkozott, aztán hívatta egyik tisztjét és parancsot adott neki,

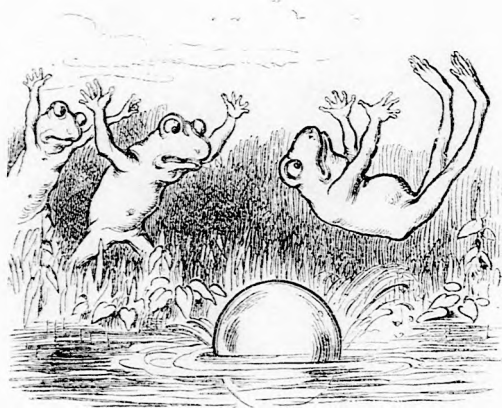
lovagoljon a legközelebbi ültetvényes telepig, melynél pár nappal előbb elhaladtak. És mit kellett onnan hozni? Egy kis fehér leánykát és egy bábút. A tiszt csodálkozott erre a furcsa parancsra, mert ugyan mi szüksége lehet egy vitéz hadcsapatnak egy kicsike leánykára és egy bábura? De a tábornok parancsát teljesíteni kellett. Az ültetvényes sem szívesen engedelmeskedett, de nem mert ellenszegülni. Átadta tehát leányát, kit a tiszt

magához ültetett a nyeregbe; a bábút pedig becsomagolva, szintén magukkal vitték. Reggelre ott voltak a tábornoknál.

A fehér leányka körülbelül hét éves, kedves gyermek volt. A tábornok fölvette az ölébe és nyájasan magyarázott neki valamit. A leányka mosolyogva in-

tett, hogy érti, mit kell tennie.

Mikor reggel a két vörösbőrű indiánus leányka fölébredt, meglepetve kiáltott fel mind a kettő. Még valaki volt a sátorban, egy épen olyan kis leány, mint ők, csakhogy fehér arczu; ezen még nem csodálkoztak volna, de a fehér leányka valami csodaszépet tartott a kezében, már persze a kis indianus leánykának csodaszépet: egy kis bábút. Ilyet ők még soha sem láttak s gyönyörködve, sóvá-

*Hajh! de nem vigyáztak a ravasz golyóra:
Nagyot gurul s ime bepottyant a tóba.*

rogva né-
bábuval,
észre vé-
ébredtek
mutatta
vele, veg-
szanak v-

Enn-
nyok ne-
másktól
nevetgél-
fehér leá-
megét i-
és kínál-
társait.
elfogadt-
három
csakham-
vidámak
latott e-
szélni n-
ugyan a-
ánykává-
megérte-
mást.

A tá-
vülről
csinálna-
mekek.

ta, hog-
összeba-
anyákat
keiket n-
kora v-
hog v-
kával é-

—
barátság-
igy mi

rogva nézték, a mint a fehér leányka a bábuval játszik. És mikor a fehér leányka észre vette, hogy a kis vörösbőrűek föl-
ébredtek, nyájasan hozzájok ment és mutatta nekik a bábút, aztán kínálta őket vele, vegyék ők is ölükbe. ringassák, játszanak vele.

Ennek a csábításnak a kis vad leányok nem tudtak ellenállani. Egyik a másiktól kapkodta a bábút s mihamar nevetgélve, vigan játszottak. Ekkor a fehér leányka csemeget is vett elő és kínálta játszótársait. Ezt is elfogadták és a három gyermek csakhamar a legvidámabban mulatott együtt. Beszélni nem tudtak ugyan a fehér leánykával, de azért megértették egymást.

A tábornok kivülről leste, mit csinálnak a gyermekek. Mikor látta, hogy a bábu segítségével mennyire összebarátkoztak, előhívatta az indiánus anyákat. Ezek azt hitték, hogy gyermekeiket már csak holtan fogják látni; mekkora volt tehát örömük, mikor látták, hogy vidáman játszanak a fehér leánykával és bábujával.

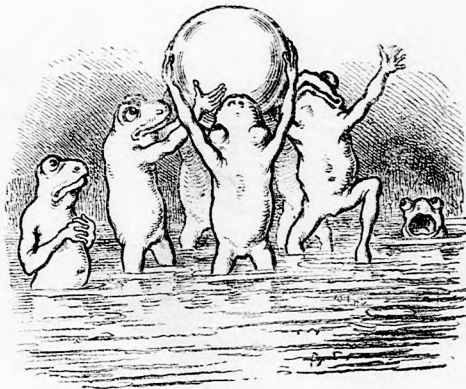
— Ime látjátok, hogy a kicsinyek jó barátságban élnek. Mért ne élhetnének így mi öregek is? MenjeteK vissza vitéz

férjeitekhez, testvéreitekhez, és mondjátok el nekik, mit láttatok.

Az indiánus nők visszatértek a többi foglyokhoz és elmondták. A daczos vörösbőrűek lassan-lassan rászánták magukat, hogy ők is megnézik az együtt mulató gyermekeket. Aztán bizni kezdtek a tábornok barátságos beszédében és maguk is belátták, hogy jobb volna békeességben élni.

A tábornok ekkor szabadon bocsátotta a foglyokat, hogy térjenek vissza többi társaikhoz a sziklák közé, beszéljék rá azokat is a békeségre. Ez meg is történt és az apachó-törzs aztán barátságban élt a fehérrel.

A kis bábu így vette elejét a harcnak, mentette meg sok ember életét.

»Sebaj! Csak utána! Vízöl hihalászszuk,
És a játékunkat mindjárt tovább játsszuk.«

PALIKA TAPASZTALÁSAI.

— Beszélyke. —

ISÉTÁLT Palika a mezőre és sováro-
rogva nézte, mikor Jóska, a pász-
torfiu, számárháton épen oda érke-
zett a nyájhoz. Nagyon kellemes és mulat-
ságos lehet így számárháton nyargalászni.
Palikának roppant kedve lett volna
hozzá.

— Utlless föl engem a csacsira, Jóska!

— Nem tudná megülni, ifiuracskám.

— Dehogy nem! Hallottam, hogy nagyon mulatságos számaron nyargalászni.

— Mulatságos akkor, amikor, felelé Jóska nevetve. De néha eszébe jut a fülesnek, hogy nem mozdul egy tapodtat sem. Máskor meg úgy kirug, hogy messzire röpül le, a ki rajta ül; majd meg az jut eszébe, hogy hirtelen a földre veti magát és hampereg.

— Oh, majd keríték vesszöt és engedelmeségre szorítom.

Jóska, a pásztorfiu, furfangos kópé volt s nagyot nevetve mondá:

— Jól van, ifiuracskám, hát majd megtehetjük. De jó lesz, ha először megismerkedik a csacsival. Akkor jobban engedelmeskedik.

Ezt belátta Palika és egy hetet szánt rá, hogy a csacsival barátságot kössön. Mindjárt oda állt eléje és nyájasan beszélgetett hozzá; a csacsi meg a hosszú füleit mozgatta.

— Lám, már ismer, integet.

— Dehogy! Légy szállt a fülébe, az csipi.

Másnap Palika kövér füvet tépett s azzal kínálta a fülest; de mikor ez kinyitotta nagy száját, hogy bekapja, Palika ijedten földre ejtette a füvet.

— Jaj, hiszen bekapja az egész kezemet!

— Dehogy kapja! Hogy egye meg a füvet, ha nem nyitja ki a száját? mondá Jóska.

Ez már igaz volt s a következő napon Palika neki bátorodott és oda tartotta a füvet. A csacsi elvette, a Palika kezének pedig nem történt semmi baja.

— Most már jól van, szólta Palika. Azt hiszem, már ismer.

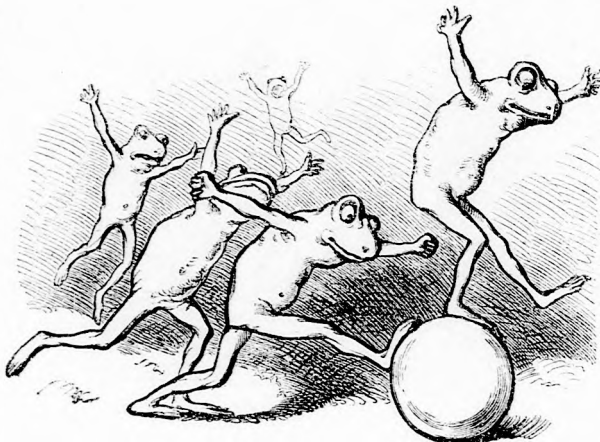
— Oh, ez még nem elég, felelé a furfangos Jóska. Füvet talál ő eleget itt a mezőn. Hanem a

jó fehér kenyeret nagyon szereti, azt hozzon neki.

Másnap tehát Palika hozott nagy darab fehér czipót.

— Majd én fogom etetni, szólta Jóska.

Etette is, de a csacsinak nem nagy haszna volt belőle. Mert Jóska maga is szerette a friss fehér czipót s a csacsi alig kapott belőle egy-egy kis darabkát, a többi a kópé fiu ette meg.

*Még pajkosabb kedvvel hempergetik újra,
Nem nézve, mint kéne, előre az utra.*

—
nem igen
jas keny
asztán m

Pal
találta, r
vajjas ken

—
Jóska. N
csak meg
magam.

Ő legal
öreg em
mocsara
felállni,
ijedten

—
vezessen
Pa

ladt. M
—
Most m

— Tudja, ifuracskám, így szárazon nem igen szereti a kenyeret. De ha jó vajjas kenyeret kaphatna, annak a kedvéért aztán már mindent megtenne.

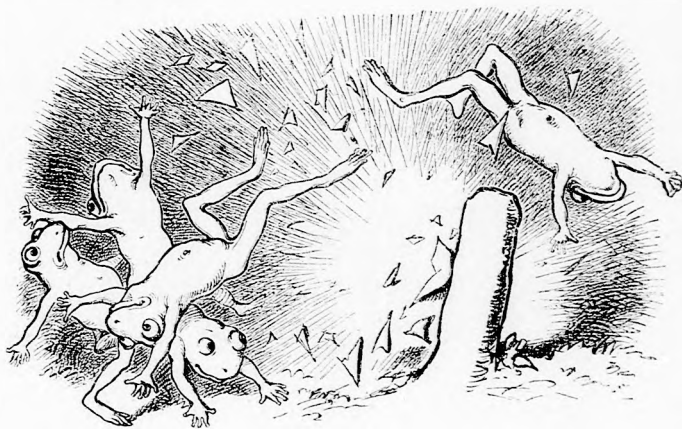
Palika ezt nagyon természetesnek találta, mert ő maga is jobban szerette a vajjas kenyeret. Hozott tehát másnap ilyet.

— Ez már nagyon is jó neki, szólta Jóska. Nagyon sok rajta a vaj, inkább csak megmutatom neki, aztán megeszem magam. Beéri ő a héjával is.

És megette maga a jó vajjas kenyeret. Palikának ez nem tetszett egészen, mert hát így a csacsi nem hiszi el a nagy barátságot. Aztán mikor kerül már a sor arra, hogy ráülhet?

— Majd holnap, ifuram. Holnapra szerzek kantárt is.

Végre megjött a nap, melyen Palika elérte vágyát. Sietett is a mező felé. Utközben a nagy tócsa mellett ment el s ott valami nagyon mulatságos dolgot látott.

*Egy kis czövek állt ott, gömb neki vágódott
Sebet osztó ezer darabra szétmállott.*

Ő legalább nagyot nevetett rajta. Egy öreg ember ült a tócsa szélén, a lábai a mocsaras vízbe értek. Meg-megpróbált felállni, de mindjárt mélyre süppedt, tehát ijedten visszaült.

— Oh, segítsenek! Jön valaki? Oh, vezessen ki!

Palika nagyot nevetett és odább szaladt. Mihamar ott volt a csacsinál.

— De ma már fölülhetek, ugy-e? Most már ismer a csacsi?

— Tessék megpróbálni.

Jóska fölsegítette Palikát a csacsi hátára és kezébe adta a kantárt, meg egy vesszőt is. A csacsi megindult, de nem ment sokáig, mert kedvére való kórót talált, megállt és rágicsálta.

— Ohó, így nem alkudtunk! szólta Palika s a vesszővel nagyot ütött rá.

A csacsi sem vette tréfára s egész erejéből vágatni kezdett. Palika elvesztette a kalapját, de ezzel még nem gon-

dolt volna sokat, majd megtalálja, hanem egyszerre nagy veszedelmet látott maga előtt.

— Jaj! segítség! állítsák meg a csacsit! Jaj, belevisz a pocsolóába!

Azon pedig nem segíthetett senki. A megvadult csacsi egyenesen neki rohant a meglehetősen mély pocsolójának, ott elbukott, Palikát ledobta a piszkos vízbe, maga pedig kiuszott.

Palika holtra ijedten vergődött. A parton pedig ott látta ülni azt az öreg embert. Két-

ségbeesetten kérte, segítsen.

— Nagyon szívesen tenném, felelé ez, de vak vagyok, nem tehetek semmit.

— Ha a botját kinyujtaná, elérném, kihuzhatna.

Ezt a vak megtette és kihuzta Palikát a szárazra. Palika fülig sáros volt s tudta, hogy ezért otthon majd kikap. De ennél még inkább elszomorította az, hogy az elébb nevetett ezen a szegény vak emberen, ki ott bajban volt, nem mert mozdulni s kin ő nem akart segíteni. A szegény vak pedig megmentette. El is vezette most Palika biztos uton a mocsárból.

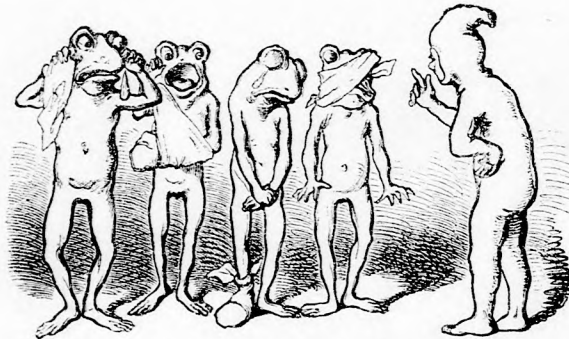
Azontul pedig nagyon vigyázott Palika két dologra: ha valamire kedve volt, nem fordult olyanhoz, a ki gonoszul megtréfálhatná, mint tette a furfangos

pásztorfiu; és másodszor, a mi fő, soha sem nevetett más ember baján és szerencsétlenségén.

A STRUCZ KIFOGÁSA.

— Arab mese. —

AFRIKA sivatagján egy forrás körül gyültek össze az állatok, négylábuak és szárnyasok, pihenni és szomjukat oltani. Ott volt a struczmadár is. Mind-egyik elbeszélte a maga dolgát, mit tud, mit csinál s a madarak kérdezték a struczot, mért nem röpül velök?

*Egy kis manó látja s bölcs tanácsosal szolgál:
»Játékközben is nézz tovább az orrodnál.«*

A strucz nem akarta megvalani, hogy törpe szárnyával nem tud röpülni. Inkább úgy tett, mintha büszkén megvetné szárnyas rokonait s így szólt:

— Ti csak azért röpködtek, mert nem tudtok semmi hasznosat cselekedni. De én, — én tulaj-

donképen nem is vagyok madár, hanem teve, a ki nagy terheket elczipelek a hátamon.

Történt azonban, hogy a struczot elfogták s egy gazda udvarába került. Ott volt egy teve is, a ki hallotta hírét, hogy mit mondott a strucz. Így szólt tehát hozzá:

— Nagyon jó, hogy ide kerültél, most könnyebb lesz az én sorsom. Ketten megosztva fogjuk gazdánk számára a terhet hordozni.

Erre azonban a strucz így felelt:

— Jut is eszembe! Én madár vagyok, a madarak pedig nem hordoznak terheket.

A teve pedig megvetőleg mondá:

—
talak ten
gással, m
tod. Vall
mint a m
négylábu

KÉS

Ké
A mu
Erzsé

A ha
Ott u
S ha
Dago

»Fuj
Gyor
Athá
Amo

Onne
S is
Kör
Büs

Mos
Haj
Elja
Ked

MC

hon s

— Jól tudom, csak próbára akar-
talak tenni. De máskor ne élj olyan kifo-
gással, melylyel csak a tudatlanokat ámi-
tod. Valld meg, hogy nem tudsz se röpülni,
mint a madár, se terhet hordozni, mint a
négylábu.

HAJÓZÁS.

(Képpel a 117. lapon.)

KÉSZ a hajó, híres hajógyáros

Készítette: ügyes Karó János

A munkában segítettek néki:

Erzsi, Palkó, mind hű jó segédi.

*A hajóhoz nincs hiány tengerben,
Ott uszik már a teli cseberben,
S ha van tenger, szél is kell hozzája,
Dagad is a hajó viorlája.*

*»Fujjad, Palkó! Erzsi, te is fujjad,
Gyorsan fussa meg a hosszú utat,
Áthajózunk a nagy Óceánon,
Amott tul már Ausztráliát látom.*

*Onnan megyünk forró Afrikába,
S ismét tovább még Amerikába,
Körüljárjuk az egész világot,
Büszke lehet, a ki ennyit látott.*

*Most már térjünk haza megpihenni,
Hajózásból elég is volt ennyi.
Eljártszottunk szépen fél napon át, --
Kedves mama, kérjük az oszonnát.»*

A BARÁTI SEGÍTSÉG.

— Egy kis tanulság. —

MINAPÁBAN a műhelyben dolgozott
Gyuricza, mikor arra ment jó paj-
tása, Ferkó. A majszter nem volt ott-
hon s ezt látván Ferkó, bekiáltott:

— Gyurka, jőjj ki játszani.

Nagyon jól tudta Gyurka, hogy a
majszter távollétében nem szabad elmen-
nie. De a tilalommal nagyon keveset
törődött.

— Visszatérek én addig... nem
fogja megtudni.

Ott hagyta a dolgát és kiment ját-
szani. Ebben pedig oly nagy kedve telt,
hogy egészen megfeledkezett az időről s
már jó későre járt az idő, mikor vissza-
tért. Gazdája már otthon volt és piron-
gatni kezdte. Gyuricza hamar készen volt
a kifogással:

— Oh, csak egy pillanatra szalad-
tam ki. Valaki követ dobott be az abla-
kon, azt már csak nem türhettem, utána
futottam a gonosznak.

— No, ezt már nem igen hihetem.
Mért nem dobnak be köveket, mikor én
itt vagyok?

Alig mondta ezt ki, hát kő röpült be
és ugyancsak megütötte a majsztert. Fer-
kó ugyanis az ablak alatt hallgatózott és
segíteni akart pajtásán, hogy ennek ha-
zugságát elhigye a gazdája. Örült is Gy-
uricza nagyon és épen mondá:

— No lám, hogy igazat mondtam!

De épen ekkor kívülről keserves jaj-
gatás hallatszott. Mert Ferkót meg rajta-
kapta a kődobáson a maga gazdája, nya-
kon csipte és hirtelenében úgy elpáholta,
hogy Ferkó mindent kivallott ijedtében.
Igy kitünt a Gyurka hazudozása is és
most már kétszeres büntetést kapott.

Mikor Gyurka és Ferkó újra talál-
koztak, Gyurka így szólt:

— Tudod, Ferkó, máskor ne tegyünk
olyat. Ugy látom én, hogy a hiba takarga-
tásában valakit segíteni, az nem igazi baráti
segítség, mert annak rendesen rossz a
vége.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXI. köt. 6-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Franciaia köztársaság.

Helyesen fejtették meg: Váczy Margit, Freund Artur és Dezső, Fráter Lajos és Pál, Robicsék Lajos és Miklós, Hubert Tivadar, Jenovitz Elemér, Kókai Margit, Auspitz Rinka és testvérei, Ehrenfeld Ottó, Kohn Gizella, Sarolta és Oszkár, Traytler Irén és Dezső, Engelmann Szidi, Gyarmathi Ákos és Laczi, Jacobovits Leó és Jenő, Nagy-Dorogi izr. iskola növendékei, Löwy Heléna, Novák Tivadar és Ernő, Redlich Ella, Hoselitz Etelke, Szentés Margit, Róth Mariska és Heléna, Faschó-Moys Marianne, Sohajda János, Kirchknopf Feri, Verédy Irén, Ullmann Sarolta, Kobsin Róza, Fürst Hermin, Weisz Béla és Kornél, Buttykay Géza, Jánoska Lenke, Spitzer Ödön, Marssó Margit és Béla, Schweiger Margit és Jenő, Fischer Sándor, Szapáry Ilma és Emi, Sebesi Artur, Tutsek Ella, Kabós Miczi és Vilmuska, Radvánszky Ella, Péch Aladár, Dezsán Péterke, Károly Anna, Hornyánszky Lajos, Donáth Dezső, Benedek János, Rausch Vilma és Aranka.

*

A »KIS LAP« XXXI. köt. 5-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Gyarmathi Ákos és Laczi, Vértesi Margit, Nagy-dorogi izr. iskola növendékei, Faschó-Moys Marianne, Schmidt Ilona.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Löffler Ilona. Az elmaradt számokat, mint már többször megjegyeztem, tanácsos azonnal reklamálni a postán. Mert hónapok multával a kiadó-hivatal gyakran legjobb akarata mellett sem küldheti meg, mivel a készlet elfogy. — **Faschó-Moys Marianne.** Csinos kis leírásodat megelégedéssel olvastam. De abban nem értek veled egyet, hogy az őszre és télre haragszol, mivel veget vetnek a nyári örömeinknek. Az őszi hideg szél és a téli zuzmára emléke nélkül a nyár örömeit nem becsülnők és élveznők anynyira. Csak hadd jöjjon a természet böles változása, hogy esztendőre megint oly kedves nyári napjaid legyenek. A rejtvény jól van szerkesztve és közölni fogom. — **Roth Mariska és Heléna.** Az őszinte vallomással és igérettel minden jóvá van téve. Abban pedig igazatok van, hogy Forgó bácsi teljes figyelemre méltatja minden kis olvasója levelét. — **Buttykai Géza.** Most küldött rejtvénykérd jól van kigondolva, de kis olvasótársaid, ha megfejtenék, megint csak rejtvényt

látnának maguk előtt, mert hogy mi a munkás kérdés, azon bizonyosan legtöbbnek még nem igen volt ideje a fejét törni, nem is neki való. Pedig az is bizonyos, hogy a megfejtett szót vagy mondatot szeretik érteni is. — **Szapáry Ilma és Emi.** A szépen rendezett bélyeg-gyűjteményt megkaptam s a gyűjtő füccskáknak átadtam, kik általam köszöneteket küldik. — **Redlich Ella.** A dobozkában nem hernyót találtam, a miről leveled szól, hanem gubót, vagy is a hernyónak azt az átmeneti alakját, mikor finom szőrű szálakkal alaktalan tömeggé fonta be magát, melyből aztán a pillangó buvik elő. Ez alakban pedig nem lehet ráismerni. Valjon mikor te a dobozba tetted, még valóságos, mozgó, evő hernyó volt-e vagy már mint gubót (bábót) tetted bele? Lehet, hogy azalatt fonta be magát, míg a dobozban pihent. Most asztalomon tartom és várom, előbuvik-e belőle a pillangó. Ha igen, majd megírom, micsoda fajta. — **Löwy Heléna.** Fölteszem rólad hogy csak tréfából kérdezted azt a régi tréfás kérdést: igaz-e hogy Franciaországban már a két éves baba is tud francziául csacsogni? Ha komolyan kérdezted volna, én is viszont komolyan kérdezek: mit gondolsz, valjon a franczia kis gyermek milyen nyelven beszél? — **Ráth László.** Ugy van a sorja, hogy a kis olvasókból lassanként nagy diákok és nagy leányok lesznek. Mindig jól esik azonban, mikor egy-egy hajdani kis olvasóm oly melegen emlékszik meg a »Kis Lap«-ról és Forgó bácsiról, mint most te szépen irt soraidban. Jó kívánságaidat szívőből viszonzom. A rejtvényt pedig fel fogom használni. — **Hornyánszky Lajos.** A képrejtvényed már nagyon régi. Elhiszem, hogy magadnak jutott eszedbe, de előtted már igen-igen soknak szintén jutott eszébe, ismeri is jóformán mindenki, így tehát nem közölhető. — **Piskoltra.** A gyermek-ünnepélyről és a »Kis Lap«-ból vett két kis szindarab előadásának sikeréről érdekel várom a részletes tudósítést. — *Több rendbeli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.*

Jótekonyság.

Tihanyi árvái javára: Zinzenheim Janka és Zsiga 5 ft. (Ez összeg egy jótekonny ezélu előadás jövedelme. Az előadást Budakeszin Frankfurter Jenő és Zinzenheim Zsiga rendezték a »Kis Lap«-ban megjelent »A jó tündér« című vigjátékot is színre hozván, igen jó sikerrel.)

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!
Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1886. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.